

Amerikaanse postorderbedrijf 'Into the Wind' voert naast de oude getrouwe **Revolution** de **Synergy Deca** en de **Ultra** in zijn catalogus en **Spectra Sports**, de makers van **the Edge**, **the Reactor** en ander moois komen nu ook met een vierlijner. Het kan dus nu opeens wel. Met het gevaar dat de honden zullen gaan aanslaan terug naar die januarimiddag toen het seizoen nog moest beginnen. De wind woei vlagerig en snoeihard. Mijn nieuwe zwartleren handschoenen konden de kou niet buiten houden en de **Synergy Deca** klapperde nu en dan zo hard dat ik even bevreesd was dat het Icarex spinnaker zou scheuren. Maar de ontwerper van de vlieger - Marc Ricketts - heeft me bezworen dat-ie windkracht zeven ook nog aan kan hoewel je dat aan de fragiele indruk die deze vierlijner wekt niet zou aflezen. De eerste vliegermiddag in het nieuwe jaar zit er op en ik weet weer veel meer. In ieder geval zal ik de toming van de **Revolution I** weer helemaal moeten nalopen want zelfs met precies gelijke lijnen doet-ie niet meer datgene wat ik van 'm gewend was. Het trotse patent-nummer in het verkleurde doek impliceert meer dan alleen maar een anoniem nummer alleen. Lezers van de vakbladen zullen inmiddels weten dat het afbeelden van de **Quadrifant** op het omslag van

American Kite plus het afdrucken van een bouwplan in het binnenwerk meer dan stof alleen heeft doen opwaaien. De gebroeders **Hadzicki** hebben het heft stevig in handen en dat patent-nummer is meer dan een rijtje cijfers. Het wordt zo langzamerhand een wapen om een marktaandeel stevig in de hand te houden en je gaat je langzamerhand afvragen wat dat nog met de vliegersport te maken heeft. **American Kite** werd gedwongen in het volgende nummer een door een advocaat opgelegde boeteval te doen en dat daarmee de kous niet af is blijkt uit het volgende.

Iemand ontwerpt een vierlijns-vlieger met stokken die duidelijk afwijkt van het **Revolution**-principe er eigenlijk helemaal niet op lijkt. Een vlieger die nog preciezer en nog nauwkeuriger door het zwerk gaat en niet als de Rev. bij overbesturing uit de wind valt. De ideale vlieger voor de verplichte figuren. Ietwat euforisch denkt de ontwerper de ideale vierlijner geconcipieerd te hebben en in zijn of haar enthousiasme gaat hij/zij eens onderzoeken of er mogelijkheden zijn om het ontwerp op de markt te brengen. Zo'n idee wil je toch niet exclusief voor jezelf houden, daar wil je anderen ook van mee laten profiteren. En dan begint het gedonder.

De gebroeders **Hadzicki** blijken namelijk een patent te hebben waaronder elke vierlijns-vlieger met stokken valt. Of het er nu uitziet als een olifant die geen enkele verplichte figuur tot een goed einde zal brengen of een vleermuis met franje, het maakt niets uit, het valt allemaal onder die cijfertjes op het verkleurde doek en je mag het alleen maar voor jezelf maken en ook dan nog kun je beter niet met je creatie ergens in Amerika gaan vliegeren. Ben je een doorzetter en besluit je alsnog jouw vlieger via een firma op de Europese markt te brengen dan kan de lange arm van de Amerikaanse wetgeving er toe overgaan al de vliegers die de firma in zijn assortiment voert uit te sluiten van de Amerikaanse markt. **Ron Reich** signaleerde deze tendens vorig jaar al en is er allesbehalve gelukkig mee en het is een eufemisme te moeten vaststellen dat deze ontwikkeling onze sport schaadt.

Nieuw is het in ieder geval niet. Een aantal jaren geleden werd er in Frankrijk al een proces aangespannen door een firma die beweerde patent te hebben op het basisontwerp van de stuntvlieger waardoor alle andere varianten niet meer op de markt zouden mogen worden gebracht en de hele vlieger-industrie, voor zover daar sprake van is, een gevoelige klap zou krijgen. Het proces was natuurlijk te absurd voor woorden hoewel de eiser juridisch gezien het recht aan zijn kant had maar de rechter in deze zaak begreep dat hij de klok onmogelijk terug kon draaien. Geheel zonder consequenties is het in Frankrijk niet gebleven: **Overflots**, een toonaangevende vliegerfabrikant, is inmiddels failliet en boze tongen brengen dit in verband met die curieuze rechtszaak die zelfs de kolommen het Amerikaanse blad **Kitelines** haalde. Dat zal de gebroeders **Hadzicki** niet voor ogen staan maar toch wordt hun al te strenge patent en vooral de stringente naleving ervan hen niet in dank afgenomen.

